

SDP VE TÖP'LÜLERİN DAVASI DEVAM EDİYOR

Aralarında Sosyalist Demokrasi Partisi Genel Başkanı Rıdvan Turan'ın da bulunduğu 10 aydır uydurma gerekçelerle tutuklu bulunan SDP ve TÖP'lü tutsakların ikinci duruşması 11-12 Ağustos'da Beşiktaş'ta görülecek. Avukat Ercan Kanar ile dava üzerine görüştük.

SDP Genel Başkanı Dr. Rıdvan Turan, TÖP sözcüsü Oğuzhan Kayserilioğlu ile SDP ve TÖP yönetici ve üyelerinin, RED ve Bilim ve Gelecek dergisi yazarlarının, Sosyalist Parti MYK danışmanı Mahir Sayın'ında aralarında olduğu 22 kişinin yargılanmalarına uzunca bir bekleyişten sonra 13 Nisan günü başladı. Ancak mahkeme dosyayı Devrimci Karargah Örgütü (DKÖ) ana davasıyla birleştirerek erteledi. Bu karar hakkında ne düşünüyorsunuz?

12. Ağır Ceza Mahkemesi 2 gün duruşma günü vermişti. Duruşma gününün 2 gün olarak verilmesinin anlamı; hem tutuklu sanıkların hem de tutuksuz sanıkların sorgularının yapılması, iddianameye karşı ne diyeceklerinin saptanması ve sanıkların müdafillerinin de gerek hukuka aykırı deliller açısından, gerekse tutukluluk durumları açısından taleplerinin alınarak bir karara bağlanması amacını taşıyordu. Ama malesef 13 Nisan'daki duruşma hukuka aykırı bir şekilde cereyan etti ve Yargılama Hukuku'nda duruşmaya verilen anlam tamamen rafa kaldırıldı. Sanıkların sorguları dahi yapılmadan, iddianameye karşı ne diyecekleri dahi saptanmadan 12. Ağır Ceza Mahkemesi adeta başından savarcasına 9. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki daha önce açılan ve derdest olan, birleştirilmiş olan 2 ayrı dosyadan oluşan Devrimci Karargah davasıyla birleştirme yönünde karar verdi. Bizim duruşmada en azından sorgular yapıldıktan

sonra birleştirmenin hukuki koşulları var mıdır yok mudur, fiili irtibat var mıdır yok mudur, hukuki irtibat açısından durum nedir gibi konularda mahkemenin savunmanın da görüşlerini dinleyerek bir muhasebe, tartışma, değerlendirme yapması gerektiğini belirtmemize rağmen malesef 12. Ağır Ceza Mahkemesi böylesi bir hukuki süzgeci kullanmadı. Mahkeme tutukluluklarının da devamı ile birleştirmeye karar verdi. Aslında sorgularının yapılmamış olması hukuken tutukluluk durumuna son vermek açısından bir engel teşkil etmez. Zira her ay tutukluluk durumlarının incelenmesi gerektiği bir yasa var. Ancak bu hükümde ihlal edilerek birleştirme kararı verildi. Karara itiraz ettik, ama ne var ki bir sonraki mahkeme yani 13. Ağır Ceza Mahkemesi itirazlarımızı reddetti. Artık gelinen aşamada 11-12 Ağustos'da, yine 2 gün, duruşma yapılacak. Muhtemelen ilk gün tutuklu sanıkların sorguları yapılacak, ikinci günde tutuksuz sanıkların sorguları yapılacak.

Birleştirme kararının anlamı nedir?

Şimdi aslında bu anlattıklarımız içinde birleştirme neden yanlıştı, kısaca buna değinmek gerek. Yargılamanın hukuk açısından birleştirilmesinde amaç teorik olarak yargılama ekonomisinde bir hızlilik, bir tasarruf sağlamaktır. Ama bunun da koşulları var. Davaların birleştirilmesi için hem fiili hem de hukuki irtibat olması gerekir. İrtibattan anlaşılması gereken şudur; yargılamanın hukuk açısından her

iki dosyadaki sanıklara atfedilen filler açısından organik bağın olması gerekir. Yani müşterek bir organizasyon içerisinde müşterek bir eylem teşebbüsü ve eylem icrası içerisinde ve ayrıca birbirleriyle hiyerarşik bir yapılanma içinde olmalıdır. Söz konusu olan doktrindeki silahlı çete kapsamında bir suçlama olduğu için yani eski 168 yeni 314. madde açısından bir örgütsel yapı iddiası olduğu için ast-üst ilişkisi içerisinde bir emir alıp emir verme şeklinde hiyerarşik bir ilişki var mı yok mu, bu yönde ciddi delillerin olması gerekir. Zaman kesitleri açısından da arada uzun kopuklukların olmaması gerekir. Bir sürü neden içerisinde bu faktörlerin olması gerekir. Bunların hiçbiri olmadığı halde birleştirme kararı alındı. Sadece davanın adının iddianamede olsun, basında olsun, Devrimci Karargah davası operasyonu olarak geçmesi gibi şekli bir nedenle birleştirme kararı verildi. 13 Nisan'da eğer gerçek anlamda bir yargılama olsaydı dillen-

dirmeyi düşündüğümüz talepleri 11 Ağustos'taki yargılamanın başında özellikle vurgulayacağız. Hukuka aykırı delillerin dosyadan çıkartılması gerektiğin', davanın esas itibarıyla bir davanın açılmasını gerektirecek pozitif hukuk normları olmadığı halde, salt konjonktürel siyasî sebeplerle açılan bir dava olduğu gerçekliğini 11 Ağustos duruşmasında vurgulayacağız.

Özel Yetkili Mahkemeler eliyle yürütülen bu yargılama sistemi ciddi mağduriyetler yaratıyor. Bu mahkemeler ve mahkemelerde yapılan yargılamalar hakkında neler söylenebilir?

Burda aslında altı çizilmesi gereken esas öz şudur; uzun süredir Özel Yetkili Ağır Ceza mahkemelerinde ve daha önceki DGM'lerde farklı bir "hukuk üretimi" yapılmaktadır. İşin bu yönü kavranmadıkça bu tür davalın anatomik yapısı kavranamaz. KCK davası olsun, Devrimci Karargah dosyaları olsun

benzer siyasi davalarda normal yurttaş ceza yargılama hukuki denilen pozitif normlar rafa kaldırılmakta. Bu tür davalar da dünyanın bütün ülkelerinde de örnekleri yaşanan düşmanla savaş hukuku mantığıyla davalar, yargılamalar, soruşturmalar yapılmakta, iddianameler o mantıkla hazırlanmaktadır. Ve bir nevi somut delilden, yani ceza yargılaması hukuku açısından gerçekçi, akılcı olması gereken, ispat kabiliyeti olması gerekir, müştereklik ilkesine uygun olması gerekir ve nihayetinde hukuka da aykırı olmaması gerekir. Müştereklik ilkesine uygunluk nedir? Hem savunmadan saklanmaması gereken delillerin yani yargılama tarafları açısından bilinen bir içerikte olması gerekir. Bu şekilde delillerle bir soruşturmanın tamamlanıp davanın açılması gerekir. Oysa düşmanla savaş hukuku pratiğinde bir nevi zihin polisliği yapılarak davalar açılmaktadır.

Eskiden yani 2005'e kadar işkence yöntemiyle sanıktan delile yöntemi kullanılıyordu. Şimdi delilden sanığa yöntemine geçildi iddiası var. Ancak bu kez de gizli tanıklardan ve yine mevcut yasaların aradığı koşullara da riayet edilmeden iletişimin denetlenmesi sonucu elde edilen çözümlenmelerle, emniyetin illegal literatürüne göre anlamlar yüklenerek davalar hazırlanmaktadır. Saydığımız tüm davalar bu şekilde hazırlanmıştır. Burada amaç şudur: toplumla ve devletle ilişkilerinde yeteri kadar bilişsel güvence vermeyen insanların kişi olarak hakları olamaz. Bunların ceza yargılaması hukuku açısından teminat ilkeleri anlamında sanık hakları olamaz. Bunlar açısından masumiyet karinesi söz konusu olamaz. Yine deliller noktasında normal bir yurttaş yargılamasında aranan delillerdeki özellikler bu şahıslar açısından aranmaz. Geçmişe dönük yargılamalar ve cezalandırmalar olabilir, aynı fiilden dolayı birden fazla yargılama sözkonusu olabilir. Yani normal yargılama hukukunun tüm kuralları mevcut sisteme karşı olanlar için rafa kaldırılmalıdır. Özel Yetkili Ağır

Ceza Mahkemeleri de bu mantıkla çalışmaktadır ve davalar böyle hazırlanmaktadır. Mesela bu genel anlatımdan somut davamıza gidersek bir davanın zaten mevcut yargılama hukukundaki normlara uygun açılıp açılmadığının önemli göstergelerinden birisi de dava açıldığı zaman süresidir. Yani kronolojik olarak hangi zaman kesitine bir dava rastgelmiştir, bu da çok önemlidir. Bu dosya yaklaşan seçim arefesinde görülmüştür. Bu önemlidir. Bu davanın yaklaşan seçimle ne tür bir bağlantısı vardır? İddianamedeki sanık birleşimlerine baktığımızda Kürt hareketiyle belirli bir ölçüde sıcaklığı ve yakınlığı olan kesimler sanık konumuna getirilmiştir. İkincisi yine sosyalistlerin birliği yönünde bir çaba içerisinde olan dergi ve parti grupları davanın sanıkları haline getirilmiştir. Burada da iddia makamı yani bir iddianameyi hazırlayan anlayış önemli bir tahribata gitmiştir. Bir yandan stratejik olarak, yöntem olarak hiçbir ilgisi olmayan Devrimci Karagah'la bağlantı kurulmak istenmiştir ki; bu örgüt esas itibarıyla silahlı mücadeleyi temel bir yöntem olarak aldığı kendi yayınlarında, bildirimlerinde açıkça bildirmektedir. Yine bir başka çarpıtma da, iddianamede bir yönüyle de Ergenekonla dolaylı bir ilişki varmış imajını yaratma şaibesıyla örmüştür. Yine ayrıca yıllarca statükonun koruyuculuğunu yapan ve geçmişinde işkence gibi bir insanlık suçu da bulunan bir emniyet müdürü aynı torbada gösterilmek istenmiştir. Aslında genel olarak bütün davalarda benzer kompozisyonlar özel yetkili ağır ceza mahkemeleri savcılıklarından çizilmektedir. Şimdi delillere bakıldığında da KCK davasına benzer bir şekilde yasal çalışmalar, yasal dergi faaliyetleri mevcut düzen partileri için hak olan faaliyet biçimi statükoya karşı olan parti veya dergiler açısından bir hak olmazmış mantığıyla deliller sıralanmıştır.

SDP ve TÖP'ün yürütmüş olduğu demokratik ve meşru politik çalışmalar dosya kapsamında illegal örgüt faaliyet-

leriymiş gibi gösteriliyor. Parti üyelerinin eylem ve etkinliklere katılması da örgüt üyeliğine kanıt olarak gösteriliyor. Dosyada bu konuyla ilgili vurgular nelerdir ?

Mesela bu dosyada neler var ? Newroza katılmak, 1 Mayıs'a katılmak, İMF-DB meşru protesto etkinlikleri, bunun dışında Orhan Yılmazkaya'ya yapılan yargısız infazın protesto edildiği açıklamalar, SDP'nin muhtelif yayın organlarında sosyaist öğreti ile ilgili tartışma yazıları ve bu beyanda partinin bildiri, açıklamaları veya TÖP'ün zaman zaman yaptığı açıklamalar suç sayılıyor. Mesela suç anlamında Devrimci Karargah Örgütü ile bağlantı kurulabilecek bir delil söz konusu değil. Orhan Yılmazkaya, kendisi dahi SDP'nin üyesi olmamış. Devrimci Karargah Örgütü davasından daha önce ilk dosyalarda haklarında dava açılanlar da esas itibarıyla SDP üyesi değil. Devrimci Karargah Örgütü'ne atfedilen eylemler açısından da bu davadaki bileşenler yönünden bir iddia olarak dahi bağlantı bulmak mümkün değil.

Mevcut yasalara da aykırı yürütülüyor soruşturmalar. Örneğin CMK 251. maddeye göre ve CMK 250. madde kapsamındaki tüm suçlarda bizzat savcı nezaretinde tüm işlemlerin yapılması gerekirken esas itibarıyla terörle mücadele şubesinin talepleriyle tüm soruşturma işlemleri oluşturuluyor. Savcı sadece noter görevi görmekte, iddianame bir suret olmakta ve davalarda

böyle görülmektedir. Somut bir örnek verilecek olursa iletişimin denetlenmesi ile ilgili yasa çok açık. Telefon dinlemekten başka türlü delil elde etme imkanının olmaması gerekir. Ayrıca yakın mekan, açık mekan teknik takip yapılabilmesi için her türlü hukuka uygun yolu deneyip, delil elde edememesi gerekir. Ancak bu şekilde iletişimin dinlenmemesinden başka bir çarenin kılmaması gerekir ki, bu yasa uygulansın. Ayrıca kuvvetli şüphe nedeninin de olması gerekir ama şu andaki özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin soruşturma pratiğinde işin hemen başında aylarca hatta yıllarca binlerce kişinin özel yaşamı da ihlal edilerek, iletişim özgürlüğü ayaklar altına alınarak, telefonlar dinlenmekte, teknik takip yapılmakta ve bunun içinde yeterli şüphe var mı yok mu, bunlarında koşulları incelenmemekte ve böyle soruşturmalar neticesinde 40-50 klasörlük davalar açılmaktadır. Sonuç olarak ortaya adeta özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin bir tutuklama fabrikasına dönüşmesi olgusu gündeme gelmekte.

11 Ağustos'ta Beşiktaş Adliyesi'nde tutuklu sosyalistler yargılanacaklar. Bu duruşma ile ilgili beklentileriniz nelerdir?

Bugün batıdaki hükümlü sayısı tutuklulardan fazlayken, Türkiye'de tutukluların oranı hükümlülerin oranını geçmiş durumda. Bu yöntemlerle davalar hazırlanmakta. Bu dosya da bu yöntemlerle yürütülmüştür. Tu-

tutuklamalar tamamen haksız bir şekilde oluşturulmuştur. Tutuklanan şahıslar hakkında birkalım kuvvetli şüpheyi, yeterli bir şüphe bile yoktur. Oysa yasa; tutuklama için yeterli şüpheyi yeterli görmez, kuvvetli şüphe ister. Dava açmak için yeterli şüphe yeterlidir. Fakat tutuklama için daha kuvvetli şüphenin olması gerekir. Yani dava açılması için yeterli şüpheden daha yüksek dozda bir şüphenin olması gerekir. Oysa bu davanın sanıklarının hemen hepsi savcı çağırıldığında kendiliklerinden gidip ifade verebilecek konumda olan insanlardır. Yani herhangi bir kaçma, delilleri karartma, değiştirme gibi konumu gereği öyle bir durumun asla sözkonusu olamayacağı yasal ve meşru faaliyetler içinde olan kişilerdir. Yani demekki; hem arama hem yakalama hem de gözaltı tutuklama iletişimin denetlenmesi süreci, hem de neredeyse 10 ayı geçmek üzere olan tutukluluk süresi tamamen ceza yargılaması hukukunun doktrindeki ve yasadaki AİHM'deki artık içtihat haline gelmiş kararlarındaki normatif saptamalara aykırı olarak oluşmuştur. Dolayısıyla 11 Ağustos 'ta beklenti hukuka aykırı delillerin dosyadan çıkartılması ve siyasal bir rehin almaya dönüşmüş olan sanıkların tutukluluk durumlarına son verilmesi yönünde mahkemenin bir karar vermesi. Şöyle bir endişemiz de var tabi; genelde özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde adli tatil olmaz. Ama malesef özel yetkili ağır ceza mahkemelerinde Temmuz ve Ağustos aylarında göstermelik duruşmalar yaparlar. Beklentimiz 11 Ağustos 'da mahkemenin esas heyeti izinde olmamış olur ve göstermelik bir duruşma olmaz. Beklentimiz yönünde verilmesi gereken, geç kalınmış olan ve uzun sürmüş olan mağduriyeti telafi edecek kararları vermekten çekinmeyen bir heyetle duruşma yürütülür. Bu yönde de endişemiz var tabi.

Sizin de bildiğiniz gibi Türkiye'de şu an siyasal süreç çok keskin ilerliyor. Sizce bu tür davaların devamı gelecek mi?

Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemeleri'nin kapatılması gerektiğini her vesileyle özgürlükçü güçler olarak, demokrasi güçleri olarak dile getiriyoruz. Bu görüşümüze uzun süre toplumun geniş kesimleri kulak tıkadı. Ama ne zamanki ergenekon davasıyla statükonun önemli konumundaki kişilerde sanık durumuna geldi, o zaman toplumun bir çok değişik kesimleri de özel yetkili ağır ceza mahkemelerinden yakınmaya başladılar. Mesela bu mahkemelerle ve yargılama usulleriyle ilgili yasalar meclisten geçerken sesi çıkmayan CHP bugün özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin kaldırılması için yasa teklif etti. Sol ve Kürt muhaliflerle ilgili özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin yargı pratiğine karşı sessiz olan barolar bugün ergenekon davasındaki uygulamalardan yola çıkarak özel yetkili ağır ceza mahkemelerinin kapatılması gerektiğini sık sık dile getirmeye başladılar. Yani toplumun çok değişik kesimleri farklı saiklerle olsa bu mahkemelerin kapatılması yönünde konsensusa gidiyor. Ama uygulamaya baktığımızda 2 gündür gazetelerde ve internet sitelerinde İstanbul'da 3 yeni özel yetkili ağır ceza mahkemesinin kurulduğunu okuduk. Şu anda 17. ağır ceza mahkemeleri de oluşmuş. Yani biz kaldırılması gerektiğini gündeme getirirken şu andaki iktidar bu mahkemelerin sayısını arttırma yolunda bir çalışma yürütüyor. Fakat stratejik olarak baktığımızda ben bu mahkemelerin aslında artık final sürecini yaşadığını düşünüyorum. Yani toplumda bu mahkemelerin olmasına karşı örneğin uzun süren tutukluluk, iletişimin denetlenmesinin tamamen keyfi bir şekilde yürütülmesi ve sudan nedenlerle hukuka uygun olmayan sözde verilerle haksız davaların açılması, bu mahkemelerin kapatılması gerektiği yönünde kamuoyunda giderek artan bir şekilde geniş tepkisini oluşturuyor. Fakat özgürlükler yönündeki bu talepler daha da kuvvetlendikçe bu mahkemelerin kapatılması süreci de hızlanacaktır.

HEP BİRLİKTE DAYANIŞMAYA, 11 AĞUSTOS'TA BEŞİKTAŞ'A

Sosyalist Demokrasi Partisi ve Toplumsal Özgürlük Platformu üyesi arkadaşlarımızın davasının 13 Nisan günü Devrimci Karargah ana davası ile birleştirilmesinin hukuki bir rezalet olduğunu hep beraberce saptamıştık. Bu birleştirme, tutuklanması için ileri sürülemeyen kanıtlar için gösterilen bir hukuki suikast. Devrimci Karargah ana davasında kullanılan deliller, birleşme ile birlikte arkadaşlarımızı bağlayacak ve tahliye edilmelerinin önüne yeni bir engel daha çıkarmış olacaktır.

Devrimci Karargah davasında Sosyalist Demokrasi Partisi ve Toplumsal Özgürlük Platformu üyesi yoldaşlarımızın yanı sıra, yine boş yere tutuklu bulunan pek çok arkadaşımız bulunmaktadır. Örneğin Ergin Öncü de bunlardan biri, davayla ilgisi olmadığı halde olmayan delillerle cezaevinde tutuluyor.

11 Ağustos' daki bu dava Türkiye'deki bütün sosyalistlerin hep birlikte tavır alması gereken yeni bir aşamayı işaret etmektedir. Tüm bu gerekçeler daha önce de vardı, fakat giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

İçinden geçtiğimiz kritik dönemde benzer darbeler de sürecektir. Bu darbeler karşısında herkesin ortak tavır alması, direnci arttırması gereklidir. Cezaevindeki arkadaşlarımızı özgürleştirme mücadelemizi daralmış bir demokratik imkanlar toplamında sürdürmek durumundayız. Kararlılığımızı ve ümidimizi kaybetmemeliyiz.

Sizin aracılığınızla bütün sosyalistleri, arkadaşlarımızın 11 Ağustos'ta Beşiktaş'ta görülecek olan davalarını izlemeye, dayatılan hukuksuzluğu teşhir etmeye, Sosyalist Yeniden Kuruluş üzerine bir kez daha düşünmeye davet ediyorum.

Duruşma günü, bu sefer daha çok sayıda milletvekili olarak orada olacağız, yemin etmemiş olmamız hiçbir şeyi değiştirmez. Bu davanın sıradan bir dava olmadığını çok iyi biliyoruz.

Hep birlikte dayanışmada, omuz omuza olacağız.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ

Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloku Mersin Milletvekili